

SUZAN NILSEN

FLIPNULA

Preveo
Nikola Pajvančić

■ Laguna ■

Naslov originala

Susin Nielsen

SNAP

Copyright © 2025 by Susin Nielsen

By arrangement with Westwood Creative Artists Ltd.

All rights reserved.

Translation copyright © 2026 za srpsko izdanje, LAGUNA

Mom mužu, koji me trpi

Zločin

Frensis je užurbano koračala praznim hodnikom, sa sportskom torbom i tašnicom preko jednog ramena. Škola je bila potpuno nova, ali su mnogi ljubičasti ormarići već bili išarani. „Jebi se, Dilane“, pisalo je na jednom; „Ne ću u školu“, na drugom. Frensis bi inače živcirale takve pravopisne greške – ali danas ovu uopšte nije primetila. Stigla je gotovo do vrata. Proizvela su onaj poznati metalni zvuk kad ih je gurnula.

Udahnula je hladan januarski vazduh, koji je prijao posle zagušljivog smrada unutra. Taj miris je prožimao svaku osnovnu školu u koju je u životu kročila – mešavina znoja (uvek je bilo dece koja su preko noći stupila u pubertet, a još niko im nije objasnio šta je dezodorans), jeftine i prejake kolonjske vode (deca koja su vrlo dobro znala da je pubertet stigao i očajnički pokušavala da prikriju nove, izdajničke mirise), zaboravljenih užina, znojave opreme za fizičko koja se kiseli u ormarićima i užeglog ulja iz menze.

Srce joj je žestoko lupalo. U ušima joj je zujalo. Pogledala je preko ramena, iznenada u strahu da je neko prati – na primer, kruškasti direktor škole koji joj je rekao: „A, znači vi ste književnica? Moram priznati da nikad nisam čuo za vaše knjige.“

Nije bilo nikoga. Bila je sama. Mrtva tišina. Možda čak i sablasna tišina.

Osim tog zujanja u ušima, koje je postajalo sve jače.

Mislim da sam uradila nešto veoma loše.

Zadenula je pramen mokre sede kose iza uha. Mokre jer je u školskoj biblioteci bilo pretoplo; mokre jer je sa pedeset pet godina bila usred menopause, i sopstveno telo ju je napadalo iz prikrajka, nekoliko puta dnevno, oblivajući je talasima znoja. Zakopčala je nepraktičnu crnu kožnu jaknu, koju je izabrala zato što je mislila da će u njoj delovati kul i pristupačno; isto je važno i za pomalo zvoncaste farmerke i kratke crne čizme s malom štiklom, da joj ne muče ravne tabane.

Pobogu, Frensis, slušaj šta pričaš. Zaluđuješ se kao neka budala. Hitro je otišla ka Bembari Belindi, kako je BMW nazvala njena ćerka Dejzi kad je auto bio nov, pre više od deset godina, dok je još mislila da njena majka nema mane. Pretražila je torbu, pronašla ključeve i sela za volan.

Još jedan pogled ka školi. Fasada od belih cigala, otporna na zemljotrese. I dalje mrtva tišina. Niko je ne juri. *Možda od komarca pravim magarca.* Puls joj se postepeno smirivao. Ukucala je „kuća“ u GPS, koji ju je podsetio da to uskoro verovatno više neće biti njena kuća, i zbog toga je zaplakala, što ju je samo dodatno razbesnelo jer *koliko suza čovek može da isplače, muka mi je više od plakanja!* A to ju je, naravno, nateralo da plače još snažnije.

Šivon – ime koje je dala navigacionom glasu – obratila joj se s umirujućim irskim naglaskom: „Krenite na sever Rupertovom ulicom.“

Frensis je znala put do kuće, ali Šivonin glas ju je umirivao, predstavljao je preko potrebno društvo. Zato je poslednjih meseci uključivala *Gugl mapu* svaki put kad sedne u kola, čak i za kratku vožnju do prodavnice.

„Biće sve u redu, je li tako?“ Razgovori sa Šivon bili su nova navika. Verovatno ne baš zdrava, ali to ne čuje niko drugi, pa kakve onda veze ima? *Ako drvo padne u šumi, kako se već ono kaže?* „Misliš da ću ipak moći da unovčim ček?“ Bibliotekarka joj je pre početka dala kovertu s honorarom, koja je sada bila u nenoj tašni. „Održala sam više od pola predavanja.“

„Za trista metara, skrenite levo“, rekla je Šivon.

„Slažem se“, odgovorila je Frensis. „Unovčiću ga.“

Saobraćaj je bio užasan. Vožnja od Istočnog Vankuvera do Kitsilana potrajala je gotovo sat vremena. Ipak, za to vreme, Frensis je – uz pomoć Šivoninog smirenog, odmerenog glasa – uspela da se sabere. Zaključila je da, po svoj prilici, od svega toga neće biti ništa; zapravo, možda će jednog dana čak biti zabavna pričica za društvo.

Međutim, kad je skrenula u svoju ulicu, s drvoredom s obe strane, u glavi joj je iskrsla jedna slika.

Devojčica u kratkoj majičici.

Poznati osećaj vrućine počeo je da narasta u njoj. Spustila je prozore na Belindi da ublaži bar najgore, ali bilo je prekasno. Znoj joj je izbijao iz svake pore, i bluza joj je za minut bila potpuno mokra. Kapljica joj je kliznula pravo niz leđa.

Devojčica u kratkoj majičici imala je dvanaest ili trinaest godina, ali je već bila potpuno razvijena. Frensis ju je zato i primetila, zato što je bila toliko razgolićena. Osetila je majčinski poriv da je odvede u stranu i zamoli da se upristoji, da joj kaže da, ma koliko se zrelo osećala, još nije spremna za lascivne poglede nekih muškaraca. Tada je, međutim, čula Dejzin glas kako joj govori da je feministkinja drugog talasa (kao da je to nešto loše), da nema nikakvog kontakta sa realnošću, i da sve žene, čak i devojčice, imaju pravo na telesnu autonomiju. Zato je oćutala.

Ali kad je Frensis – o bože – uradila ono što je uradila, devojčica u kratkoj majičici bila je blizu prvog reda. Frensis ju je i sada jasno videla: razrogačene oči, smeh. Dignut telefon.

Sve je snimila.

„Stigli ste na odredište“, rekla je Šivon.

Frensis je uspela da parkira kola. Ugasila je motor i uhvatila se za stomak. „Šivon“, rekla je. „Mislim da sam najebala.“

„Aha. Jesi“, odgovorila je Šivon.

Ili je bar tako Frensis čula.

Popularna autorka dečjih knjiga pod istragom zbog napada

Keri Silver, *Vankuver post*

Protiv Frensis Partridž (55), poznate po bestseler trilogiji *Fibi Neznana* i drugim nagrađivanim delima omladinske književnosti, pokrenuta je istraga zbog navodnog nasilničkog ponašanja prema maloletniku.

Incident se dogodio tokom njenog predavanja u srednjoj školi Harvud. Učenica koja je telefonom snimila čitav događaj izjavila je: „Taj dečak je stalno pričao i nije obraćao pažnju, a ona ga je više puta zamolila da učuti, ali ju je on skroz ignorisao. I onda ga je iznenada zgrabila za kragnu, digla ga i počela da ga drmusa i da mu viče u lice, bukvalno na centimetar od njega, da prokleta umukne i da je nevaljalac – samo što nije rekla *prokleta* i *nevaljalac* – pa ga je pustila, zgrabila svoje stvari i izjurila napolje.“

Direktor škole Džim Dejvidson izjavio je: „Nama je bezbednost učenika na prvom mestu. Čim smo saznali za incident, obavestili smo roditelje učenika i pozvali policiju. Kao što možete da pretpostavite, šokirani smo i tužni zbog ovog događaja, naročito pošto je počinitelj osoba čiji rad obožavaju tolika deca. Mada ja lično nisam čitao nijednu njenu knjigu.“

Učenica je snimak postavila na *Jutjub*, gde trenutno ima 157.000 pregleda.

Gerajnt se kajao što nije obukao topliju jaknu preko crne *Adidasove* trenerke. Drhtao je od hladnoće i noge su mu utrnule, ali nije smeo da ustane i da se protegne. Umesto toga je pokušao da pomeri težinu s noge na nogu, da povрати osećaj u njima. Srećom, Ronove komšije su pola godine provodile na Mauiju, i nisu bile tu da vide ogromnog, maljavog četrdesetogodišnjaka dvometraša kako čučí na njihovom travnjaku i kroz žbunje viri u kasni januarski sumrak. Zapravo, mnoge kuće u toj zelenoj, starinskoj, bogataškoj četvrti Šonesi bile su puste: vlasnici su delom bili stranci, a delom penzioneri koji zimu provode u toplijim krajevima.

Pogledao je kroz granje tropskog kedra prema Ronovoj kući. Sagrađena je da privlači pažnju, čudovišna vila u španskom stilu, s gomilom stubova i statua. Sećao se kad ju je Ron gradio, pre tri godine; komšije – barem oni koji su bili tu – digli su pravu bunu. Ruglo, govorili su. Ne uklapa se u kraj, govorili su. Ron je u tom sukobu uživao. Na kraju je, kao da im svima pokazuje srednji prst, na travnjaku digao i ogromnu falusoidnu fontanu, iz čijeg vrha je, kroz mali otvor, štrcala voda. Ron se kleo da to *nije* džinovski ukrućeni penis

i da samo bolestan um to tako vidi. To je, međutim, govorio s podrugljivim osmehom.

Ron je voleo da se razmeće svojim novostečenim bogatstvom i Gerajnt mu to nikad nije zamerao, iako, kao Ronova desna ruka, već pet godina nije dobio povišicu. Sada je u Van-kuveru i okolini postojalo već jedanaest filijala *Kviki auspuha* i Gerajnt je konačno uštedeo dovoljno da Ronu da ček za kaparu za dvanaestu – a Ron ga je prošle nedelje unovčio.

Počela je da rominja kiša. Kraj je bio potpuno mračan; tek pokoja ulična svetiljka, na velikim razdaljinama, i svetlost iz ponekog prozora. Gerajnt je pogledao u svoj stari seiko, koji je nasledio od oca pijanca, pokoj mu duši. Sad će pola šest. Nadao se da će Ron uskoro doći kući. Jako mu se išlo u ve-ce, i mada je verovatno mogao da se olakša tu, pored komšijskog žbuna, delovalo mu je nepristojno – šta su njemu ti ljudi skrivili? Ništa. Ne, strpeće se još malo.

Ronov lamborgini hurakan čuo je i pre nego što ga je video. Nikad mu nije bilo jasno – zar skupi automobili ne bi trebalo da budu i tihi? – ali mu je Ron rekao: „Ah, Gerajnte, debeli moj družo. Poenta je baš u tome da te svi *i vide i čuju*.“

Drečavožuti auto zaustavio se na prilazu. Gerajntu se iznenada želudac zgrčio od straha. *Šta ako Ron nije sam?*

Vrata hurakana otvorila su se nagore, kao u filmovima o Betmenu. Ron se jedva iskobeljao iz kola. Gerajnt je s olakšanjem video da je sam. Posmatrao ga je kako ulazi u kuću i veselo zvižduće.

Zvižduće! Posle svega što se danas desilo!

Bes ga je ponovo obuzeo. Ustao je a kolena su mu škljocnula od napora. U zadnjem delu kuće upalilo se svetlo. To je značilo da je Ron u svojoj ogromnoj kuhinji, s *La Kornovom* pećnicom i posuđem čije ime Gerajntu nije značilo ama baš ništa, sem što je znao da jedan lonac košta više nego svi njegovi i Darlinini kuhinjski aparati, a to je znao zato što mu je Ron to mnogo puta naglasio.

Upalilo se još jedno svetlo, takođe pozadi. Ron je prešao u svoju radnu sobu, ili „jazbinu“, kako je voleo da je zove, s bioskopskim sedištima i ogromnim aparatom za kokice. Gerajnt je i sam više puta sedeo u tim stolicama, više puta je jeo pune kofe kokica, jer Ron mu nije bio samo šef, bio mu je i drug. Bar je tako Gerajnt mislio – sve do danas oko petnaest do tri.

U grlu mu se zaglavio tih jecaj.

Sačekao je još nekoliko minuta. Zatim je prebacio svoje dugačke noge preko tropskog kedra i krenuo Ronovim prilazom, pa je stao ispred lamborginija. Izvukao je sprej iz torbe i bacio se na posao, pazeći da ne dodirne auto, da ne aktivira alarm.

Zatim je otkopčao šlic i čitavu večnost piškio u fontanu.

Pošto je završio, nije se baš osetio bolje, ali jeste trunčicu lakše, iako su mu niz lice tekle krupne, slane suze. Znao je da će on biti prvi osumnjičeni, ali je odgledao dovoljno policijskih serija da zna kako ne mogu da ga optuže bez čvrstog dokaza, a on je pazio. Nije ostavio nikakav trag. Ništa nije dodirnuo.

Spretan si, kao Keri Grant u filmu Uхватiti lopova!“, rekao je sebi dok se vraćao niz prilaz, s jedva приметnim osmehom na licu – potpuno nesvestan da su u njega sve vreme uperene tri sigurnosne kamere.

Parker je žustro hodala i hitro je zaobišla dvojicu scenskih radnika koji su nosili ogromnu veprovu glavu. Znala je da glava ide u Veliku dvoranu, gde će se kasnije tog dana snimati. U mislima je pokušala da se seti njihovih imena sa dugačkog spiska ekipe koji je noću proučavala – Rob i Ali? Nije bila sigurna je li u pravu, pa im se samo osmehnula i mahnula. *Ne mogu da verujem koliko je ljudi potrebno da se snimi jedna serija!*

Čitavog jutra su snimali u ložnici leđi Šarlote. Parker je bila na setu da pomogne Analizi Olsen – tj. leđi Šarloti – da između kadrova iskoči iz svojih istorijski neprimerenih cipela sa štiklama u ug čizme i da pomogne oko svih drugih problema sa kostimima koji mogu da iskrсну. Iako su već više od sat vremena snimali iste dve stranice dijaloga između Šarlote i njenog mladog ljubavnika Darijana, Parker nije osećala ni trunku dosade. Zapravo je nesvesno pevušila *Happy Fabela* Vilijamsa, što je činila još otkako je počela da tu radi pre dve nedelje, i što je kolegama već počinjalo da ide na živce.

Ovo joj je bio prvi sindikalni posao. Bila je jedna od tri pomoćnice kostimografa na setu, i to najmlađa. Još je učila

zanat i pokušavala da se navikne na duge radne sate. Noge su joj bile umorne kao nikada ranije, a krsta su je bolela kao da ima sedamdeset, a ne dvadeset tri godine. Još je pokušavala da shvati kako da se nosi sa glumcima koji su ponekad bili grubi zato što nije zapamtila njihove navike i Hirove. *Da li ovoga smem da gledam u oči? Da li ova voli da čavrlja ili više voli tišinu?* Otkrila je da Analiza više voli tišinu, pa se Parker trudila da obuzda ono što je njena mama Šeron zvala „povremena verbalna dijareja“.

Ovaj posao bio je ostvarenje njenih snova, a šlag na torti bio je što je ona obožavala tu seriju. *Vitezovi zamka*, čija se šesta sezona upravo snimala, bila je jedna od najomiljenijih serija i njoj i Šeron. Bila je presrećna što može da čita scenario i pre drugih zna šta će se desiti. Kad bi se čule telefonom, otprilike dvaput mesečno, mama ju je uvek molila za spojlere, ali u Parkerinom ugovoru je pisalo da ne sme ni da pisne, i ona se toga strogo pridržavala, na majčinu veliku žalost, a na Parkerino tajno zadovoljstvo. Prvi put u životu imala je nešto posebno, dragoceno i tajno, što je pripadalo samo njoj. Čak ni njeni dnevници nisu bili svetinja, jer je mama smatrala da „između majke i ćerke ne sme da bude tajni“, što je značilo da je Parker svojevremeno znala previše o Šeroninom burnom ljubavnom životu, a Šeron previše o Parkerinom nepostojećem.

Stigla je do vrata studija i čekala da čuje: „Rez!“ Misli su joj odlutale ka zlobnim školskim drugaricama iz Pentiktona, gradića u središnjoj Britanskoj Kolumbiji, koji je bio lep, ali i učmao. Arabela, najgora od njih, rugala joj se zbog riđe kose, pega i odeće, jer su ona i Šeron mogle da kupuju samo u *Valju vilidžu*. Ali Parker je još i tada crtala modele i šila ih na Šeroninoj staroj singerici. Jednog dana skupila je hrabrost i obukla jednu svoju kreaciju za školu – suknju skrojenu od pola kari-ranog a pola tufnastog materijala. Arabela ju je nemilosrdno ismevala, sve dok Melodi, devojka iz starijeg razreda, nije rekla da je suknja „fenomenalna“ i pitala može li da je kupi. Ne samo

da je ruganje prestalo već je Parker tog dana započela i fin mali biznis – šila je po narudžbini i sasvim pristojno naplaćivala.

Parker je preko društvenih mreža znala da je Arabela još u Pentiktonu. Već je imala dvoje dece i živela u kamp prikolici sa svojim tupavim srednjoškolskim dečkom Dvejnom. *Nadam se da je srećna*, pomislila je. Gotovo iskreno.

Zazvonilo je zvono, crveno svetlo se isključilo – bio je to znak da može da izađe. Oči su je zbolele od sunčeve svetlosti posle mraka studija. Bio je neobično lep januarski dan, bez ijednog oblaka. Osetila je trnce uzbuđenja; nije mogla da veruje da je pozvana u *njegovu* prikolicu. Sebastijan Trevor, zvezda *Vitezova zamka*, glumac sa dugačkim spiskom slavni uloga. Slavan kao Džordž Kluni, i još uvek zapanjujuće zgodan za starijeg tipa. Parker ga je izdaleka videla na setu, i nekoliko puta joj se učinilo da ju je pogledao i osmehnuo joj se. Ali ona je bila kratkoviđa, pa je to možda bila samo pusta želja.

Bože, Šeron bi se upišmila da je znala da ću ga upoznati! Njena majka je godinama uzdisala za Sebastijanom.

Parker nije odolela – izvadila je telefon iz torbice i pozvala Šeron, iako je ova bila u inostranstvu.

„*Hola, mi hija*“, rekla je Šeron. Sa svojim najnovijim dečkom Tedom trenutno je zimu provodila u San Migel de Aljendeu, gde je jeftino živela u kamperu i išla na umetničke kurseve – kao i uvek u potrazi za „skrivenim draguljima“ duboko u sebi (Šeron je bila veliki fan Elizabet Gilbert).

„*Hola, mama*.“ I dalje joj je bilo neobično da to kaže. Šeron joj je godinama zabranjivala da je zove „mama“, tvrdeći da se zbog toga oseća staro. Međutim, kad je prošle godine napunila četrdeset, nešto se u njoj preokrenulo i odjednom je insistirala da Parker koristi tu reč. „Pogodi gde idem.“

„*No sé*.“

„U ser Godfrijevu prikolicu.“

Kratak uzdah. „U prikolicu Sebastijana Trevora? Ne.“

„Da! Treba mu pomoć oko kostima i tražio je baš mene, i to po imenu! Dobro, nije baš po imenu. Tražio je onu 'pegavu iz garderobe'.“

„Jesam li ti pričala da sam želela da budem glumica pre nego što sam zatrudnela?“

„Da, jesi. Mnogo puta...“

„Bila bih sjajna, znaš. Šta si obukla?“

„Šta sam... onaj peruanski džemper i farmerke sa šljokicama.“

„Na poslu?“

„Na snimanju smo, svi se oblačimo super ležerno. Aleksej je rekao da izgledam odlično.“

„Dobro, samo ne zaboravi da se osmehuješ. Ali ne onim tvojim blentavim osmehom. I pazi da ne prasneš u onaj konjski smeh.“

„Moram da idem“, šapnula je. Stigla je ispred Sebastijanove prikolice.

„Pozovi me kad završiš i ispričaj mi sve. I spomeni mu da ti je majka zgodna...“

Parker je prekinula poziv. Vratila je telefon u torbicu i odjednom ju je obuzela nervoza. Pre nego što je pokucala, skinula je gumicu i pustila gustu crvenu kosu da joj padne preko ramena, jer je majka uvek govorila da je ta kosa nešto najbolje na njoj. „Gospodine Trevore? Parker Poplavski iz garderobe.“

„Napred“, rekao je on, svojim prelepim, otmenim britanskim akcentom.

Parker je ušla. Čoveče. Sebastijanova prikolica bila je mnogo veća od ostalih, imala je čak i malu spavaću sobu. Na ugrađenom stolu stajali su ogroman buket cveća, boca šampanjca, njegov scenario i toljaga – rekvizit za narednu scenu.

Vrata spavaće sobe bila su pritvorena. „Samo se ti udobno smesti, odmah stižem.“ Parker je pogledom preletela po prostoriji: fotografija njegove supruge – gotovo njegovih godina, zapanjujuće lepa žena; kindl; iznošeni vuneni džemper.

Vrata spavaće sobe su se otvorila i Sebastijan se pojavio u bademantilu. Široko joj se osmehnuo, otkrivajući blistavobe-
le zube.

Parker je osetila trunčicu razočaranja pošto ga je prvi put videla izbliza. Izgledao je starije nego na ekranu, a očigledno je imao i poneki estetski zahvat. Delovao je nekako... voštano. „Ti si nova, je li?“

„Da, gospodine.“

„Primetio sam te na setu pre neki dan. Pam, je li tako?“

Pa on gotovo zna moje ime! „Parker. Parker Poplavski. Mama me je nazvala po svojoj omiljenoj glumici iz art filma, Parker Pozi, ali Parker Pozi se mnogo lakše izgovara nego Parker Poplavski...“ *Upozorenje: verbalna dijareja!* „Koliko sam shvatila, treba vam pomoć s kostimom?“

„Tako je. S jednim delom oklopa, mislim da se zove nakurnjak.“ Pružio joj je taj predmet. „Bio bih ti zahvalan da mi pomogneš da ga pričvrstim.“

Sitna jeza nelagodnosti prostrujala joj je niz kičmu. *Zar nije to već sam stavljao hiljadu puta?*

Prišao joj je. „Veoma si lepa, Parker, da li to znaš?“

Nije znala. Mama joj je uvek govorila da je po izgledu „tek malčice iznad proseka“. Osetila se istovremeno polaskano i uznemireno. „Mogu da vam objasnim kako da ga sami stavite.“

„Više volim praktičan pristup.“ Ogrtač mu se razdvojio, i Parker je užasnuta shvatila da ispod njega nema ništa.

„Ja... izvinite, meni to nije prijatno...“

Njegove ruke su se odjednom našle na njenim ramenima, potisnuo ju je naniže, naterao je da klekne. Bio je iznenađujuće snažan za starijeg čoveka. Parker se sledila od straha. Njene oči našle su se u ravni s njegovim preponama i imala je savršen pogled na njegov pomalo ukrućeni penis koji joj se približavao i, još gore, na njegove nenormalno velike testise, koji su visili kao dva natrula, smežurana kivija.

Parker se trgla. Počela je da mlatara rukama, ali ju je on uhvatio za glavu i povukao napred. „E, sad, samo polako, samo da se malo zabavimo, Pandora...“ Rukom je napipala toljagu na stolu. Bila je od papirmašea, ali svejedno teška. Zamahnula je iz sve snage, pravo između njegovih nogu.

„Jaooo!“ Pustio joj je glavu i presamitio se od bola. Parker je ispustila toljagu i istrčala iz prikolice, niz metalne stepenice, nazad na hladnu sunčevu svetlost.

Osvrnula se oko sebe. Jedan vozač je stajao pored kamiona i pušio, ali osim njega nije videla nikoga.

Disanje joj je bilo isprekidano i ubrzano. Misli mutne. Bez razmišljanja je potrčala ka parkingu za ekipu, pronašla staru hondu sivik koju je delila s Aleksejem i uskočila za volan. Telefon joj je zazujaao.

I??? Kakav je?

Zazujaao je ponovo. I ponovo.

Jesi li mu rekla za mene?

Jesi li se osmehivala?

Hoću detaljan izveštaj!!

Drhtavom rukom je uključila motor i izjurila s parkinga.

Kazna

Frensis je stajala pored kuhinjskog pulta i čekala da voda u kuvalu provri. Nosila je flanelsku pidžamu koju su joj deca poklonila pre bar deset godina – svetloplavu, sa crtanim licima mačaka – i popriličnom rupom između nogu, već godinu dana. Cimnula je donji deo, jer joj je visila oko struka. Levi očni kapak joj je nekontrolisano poigravao.

Bilo je pola osam ujutru i prvi znaci dnevne svetlosti tek su se pomaljali na nebu. Januar, uvek najsumorniji mesec u godini. U kuhinji su, međutim, sijala svetla i delovala je toplo i udobno. Kako je samo volela tu prostoriju, sa žućkastim zidovima i plavo-belim pločicama oko radnih površina. Dejzi je tvrdila da je zastarela – „Kao da si u *Ikei*“ – ali pošto je Dejzi smatrala i da je njena majka zastarela, Frensis je zaključila da se ona i njena kuhinja savršeno slažu.

Njihova kuća u zanatsko-umetničkom stilu bila je mala po merilima savremenog Vankuvera, ali nalazila se na samo osam ulica od okeana i imala je pristojno dvorište, u kome je Frensis postepeno stvarala svoju divnu baštensku oazu. Kupili su je pre dvadeset četiri godine, tokom kratkog zatišja na tržištu nekretnina. Bila je to „kuća za majstorisanje“ – što je fin način

da se kaže „ruina“ – ali su je ona i Džeremi tokom sledeće decenije preuređivali sobu po sobu, svojim rukama, zadržavajući mnoge originalne detalje (drvene obloge na zidovima, parket s umetnutim šarama). Pretvorili su je u svoj večni dom.

A sada će verovatno ostati i bez nje.

Gospodin Pikls – koji je bio građen kao ogromna ćufta na četiri čačkalice – trljao se o njene noge i mjaukao sve dok mu nije sipala granule. Smazao ih je očas posla, baš kad je čajnik zazviždao. Frensis je sipala vodu u presu za kafu i glasno zevnula.

Nije oka sklopila. Svaki put kad bi počela da tone u san, videla bi sebe kako hvata dvanaestogodišnjeg dečaka za kragnu. Kako mu urla u lice, na par centimetara od nosa. *To sam bila ja. Ja sam to uradila.* Nije to mogla da shvati.

Međutim, u poslednje vreme ništa u njenom životu nije imalo smisla. Poslednjih šest meseci bili su poput noćne more, i uspevala je da gura dalje samo zato što su joj prijatelji, kao mantru, ponavljali da će s vremenom postati lakše. Umesto toga, od juče postalo je neuporedivo teže. Do tada je mogla da prebacuje krivicu za novonastali haos u svom životu na nekog drugog, ali sada – sada je *ona* bila negativac. I to prilično ozloglašen negativac. U četiri ujutru je uradila ono što nikako nije smela – ukucala je svoje ime na *Jutjubu*. Snimak pod naslovom „Pomahnitala dečja književnica!“ imao je preko trista hiljada pregleda.

Podigla je mačka (trik je bio u savijanju kolena i angažovanju stomaknih mišića) i poljubila ga u narandžastu glavurdu. „Ti me još voliš, zar ne, Piklse?“

„Frrr“, odgovorio je on.

Policija se pojavila na njenim vratima samo nekoliko sati pošto je stigla kući. Bilo ih je dvoje: starija žena, negde njenih godina, i mlađi muškarac. Muškarac je bio osoran, ali je žena – na čijim grudima je na čičak-traci pisalo 2461 – bila ljubazna. Zato je, kad ju je pitala da li bi dobrovoljno došla u stanicu i dala izjavu, Frensis pristala.

Nasamo s policajkom, koja se predstavila kao pozornica Vargas, Frensis je pokušala da objasni splet okolnosti koji je doveo do, kako se izrazila, „žalosg nespomaguma“. Ispričala joj je kako je dan počeo loše još pre nego što je izašla iz kuće. Zatim joj je govorila o školi – o haosu, o tome kako je u prostoriji bilo dvostruko više dece nego što je dogovoreno, a samo dvoje nastavnika, koji su sve vreme stajali pozadi i očigledno se muvali. A onda o dečaku, onom koji *nije hteo da učiti*. Koji je pričao s drugovima, zevao i glasno podrigivao. Kad ga je zamolila da bude tih, zurio je u nju i nešto šaputao drugovima, i svi su se cepali od smeha. Na pola izlaganja osetila je da je nešto vlažno pogodilo u čelo, onda u vrat, pa je shvatila, s gađenjem, da ju je taj dečak gađao *sažvakanim papirićem* kroz slamku. I da se *cerkao*. Tada je pukla. „Bio je samo tako... opušteno zao“, rekla je policajki.

„Uf, draga“, rekla je Vargasova, i na trenutak se Frensis ponadala da je razume. „Nije to ništa. Da vidiš samo šta ja svakog dana trpim na poslu.“ *Ali ti si policajka*, poževela je da kaže Frensis. *Ja sam spisateljica. Nisam navikla na takvu bezrazložnu surovost – osim možda u recenzijama na Gudridsu.*

Onda je policajka na velikom te-ve ekranu pustila snimak devojčice u kratkoj majičici.

„To nisam ja“, rekla je Frensis. „To nisam ja kao osoba.“

Vargasova je ponovo pustila snimak. „Da budemo sasvim jasni – to si i te kako ti.“

Zatim su joj uzeli otiske prstiju i zvanično je optužili za nasilničko ponašanje. Tek tada je shvatila da je zaista zaglibila do guše.

Čim se vratila u kola, pozvala je Džuls Osomo. Džuls je spadala u najbolje advokate za krivično pravo u gradu, a takođe bila i njena najbolja drugarica.

„Frensis, *nipošto* nisi smela da dobrovoljno daš izjavu!“, rekla je Džuls. „Jesu li ti pročitali prava?“

„Jesu.“

„Znači, rekli su ti da imaš pravo na advokata?“

„Jesu.“

„Pa zašto me onda nisi odmah pozvala?“

„Zato što mi nikad ranije nije trebao advokat!“, zavapila je Frensis. „Osim toga, kako bi to pomoglo? Ja jesam ono uradila. Na snimku se sve vidi.“

„I te kako bi pomoglo“, rekla je Džuls. „Od ovog trenutka, ja sam tvoj advokat.“

„Ali ne mogu da ti platim...“

„O, pobogu, zašto moram to da izgovorim? Ništa neću da ti naplatim, gusko jedna. Sada me pažljivo slušaj: bez mog odobrenja, nikom ni reči, jasno?“

„Jasno, Džuls“, rekla je Frensis. „Hvala ti, Džuls.“ Na čudan način joj je prijalo što je ponovo neko odlučan i sposoban preuzeo stvar u svoje ruke.

Jutros je, međutim, opet bila živčana. Čak ni Gospodin Pikls, koji joj se otegao u naručju, raširenih šapa, nije mogao da je uteši.

Upravo kad je pritisnula presu za kafu, čula je nekakve zvuke. Dolazili su iz podruma.

Vrata su se otvorila. Zatvorila. *O bože*. Čuli su se koraci uz stepenice. Bili su sve bliže. I bliže.

„Pomozi mi, Piklse“, šapnula je.

Nekoliko trenutaka kasnije u prostoriju je ušla njena prelepa, strastvena i krajnje nenasna dvadesetdvoletna ćerka.

„Imaš li ti neku predstavu, majko, koliko je to poniženje za mene?“

Dejzi je imala na sebi stari duks sa logom Univerziteta Britanske Kolumbije i muške bokserice. Oči su joj bile naduvane od plača i nespavanja, smeđa paž-frizura raščupana i slepljena. Lice joj je bilo neveselo i usukano. (Dejzi je često izgledala neveselo i usukano, ali je tog jutra to bilo posebno izraženo.)

„Slutim da je za tebe poniženje mnogo manje nego za mene.“ Frensis se pitala kako će joj ispričati šta se dogodilo, ali nije morala da brine – Dejin sadašnji dečko Rolf – ili možda beše Paolo? – pokazao joj je snimak još sinoć.

Dejzi je pre godinu i po dana završila osnovne studije umetnosti na Univerzitetu Britanske Kolumbije. Frensis i Džeremi su je podržavali – i Frensis je imala istu diplomu, i oboje su zaista verovali u učenje zbog samog znanja. Ali Frensis je studirala u drugo doba, kada je svet bio prepun mogućnosti za osobu s umetničkom diplomom. Dejzi je od tada hvatala zjala – živela je u podrumu, dobijala povremene poslice preko agencije i žalila se da nema poslova koji odgovaraju njenim sposobnostima.

„Kojim sposobnostima?“, upitao je Džeremi jedne večeri Frensis, kad su bili sami kod kuće i spremali se da ga provedu uz *Netfliks*. „Dubokom razumevanju simbolizma u japanskoj kinematografiji?“

„Ne zaboravi njenu stručnost za talase feminističke teorije“, uzvratila je Frensis. To je bilo tajno oružje u njihovom braku – sposobnost da se nasmeju, čak i kad su morali da se nose s ćerkinim bubicama i njenom sklonošću da za sve svoje probleme, od autobusa na koji je zakasnila do bubuljice na licu, krivi roditelje.

Dejzi je oduvek bila teže dete od svog mlađeg brata Maksa, ali otkako je upisala fakultet, čak i najbezazleniji razgovori s njom postajali su minsko polje. Jedan pogrešan korak i bum – sve bi eksplodiralo.

„Kakva užasan rasizam!“, rekla joj je jednom kada je Frensis, pokušavajući da se seti imena Džejmsa Earla Džouns, rekla Tomi Li Džouns.

Ili kad je jednom Frensis šaljivo rekla: „Hej, ukućani, šta ćete za večeru?“, a Dejzi prosiktala: „Ukućani i *ukućanke*. Ja nisam muško!“

Ili pak kada je Džeremi upitao: „Ona tvoja cimerka Aleks, odakle je beše?“

„Zašto automatski pretpostavljaš da Aleks sebe doživljava u ženskom rodu? Neverovatno, kakav si ti rodni konformista!“ Ispostavilo se da je Aleks *zaista* o sebi govorila u ženskom rodu, ali to nije bila Dejzina poenta. Poenta je bila da je njen otac, sa svoje privilegovane pozicije cisrodnog belog muškarca, to jednostavno uzimao zdravo ga gotovo i time perpetuirao jedan ozbiljan društveni problem. „Časna reč, vas dvoje treba poslati u logor za prevaspitavanje!“

„Šta misliš, jesu li im u toj školi pričali o Kini u doba Kulturne revolucije?“, upitala je Frensis te večeri Džeremija uz čašu vina.

„Ako i jesu, ona je verovatno stala na Maovu stranu.“

Frensis se toliko smejala da joj je šardone izleteo na nos.

Tada je Dejzi, međutim, još bila podnošljiva jer su oni i dalje bili porodica. Maks je još živio kod kuće; on je umeo nežno da se našali na sestrin račun kako to Frensis i Džeremi nisu umeli, i napetost bi popustila. Onda im je pre godinu dana Maks saopštio da napušta prvu godinu studija mašinstva i da ide da putuje po svetu. Tri meseca kasnije stigao je u Sidnej, gde se brzo zaljubio u klimu, surfovanje i jednu devojkicu. Našao je posao na crno u lokalnom pabu i ničim nije pokazivao da će se uskoro vratiti kući.

Frensis je, međutim, tada još imala Džeremija. Bili su dvoje protiv jednog. Onda je i Džeremi otišao, i više nije ostala nika-kva tampon-zona. Ponekad, dok bi joj Dejzi držala predavanja o beločkim privilegijama, Frensis bi došlo da vikne: „*Ti si olič enje* beločkih privilegija! Mene je samohrana majka podigla sa platom bolničarke. Morala sam da radim tri posla da bih studirala. Ti si imala ogromnu državnu stipendiju i besplatno živiš u odvojenom stanu u mojoj kući!“ To ipak nije izgovorila jer je, na kraju krajeva, ona bila doktor Frankenštajn. Ona je – zajedno s Džeremijem – stvorila to čudovište. I u ovom trenutku joj je, s grižom savesti, ipak laknulo što njeno čudovište

još nije napustilo gnezdo. Da je sama morala da izdrži proteklih šest meseci ovde... ta pomisao bila je nepodnošljiva.

Frensis je sipala Dejzi kafu u šolju s natpisom „Čitanje je seksi“. Sama je uzela šolju „Ne stidim se što volim debele knjige“. To su bila samo dva od mnogih poklona koje je tokom godina dobijala od zahvalnih bibliotekara i nastavnika.

Zapljusnuo ju je novi talas jeze. Koliko njih je videlo snimak? Veliki deo njenog godišnjeg prihoda poticao je od poseta školama. Hoće li je ikad više zvati? Hoće li uopšte smeti da je pozovu ako bude imala krivični dosije?

Frensis se uhvatila za kuhinjski pult. Pokušala je da se usredredi na ćerku, koja je skrolovala po telefonu. „Društvo mi čitavo jutro šalje poruke. O moj bože, Džared je podelio snimak i tagovao me. Kakav kreten! Hajde lepo na blok!“ Digla je šolju i dunula u kafu. „Zašto si to uradila, mama?“

„Mali je bio nemoguć.“

„Pa? Do sada si se nosila s gomilom nemogućice dece.“

„Tačno. Ali ovaj je stvarno prekadašio. Rugao mi se. Gađao me mokrim lopticama. I još...“ Frensis je zastala. Nije bila sigurna treba li ćerku da optereti i drugim razlogom. Dejzi je razvod svojih roditelja već posmatrala iz svečane lože.

„Šta još?“

„Tog jutra sam shvatila da nam je dvadeset peta godišnjica braka.“

Dejzino lice se zgužvalo. „O, mama.“ Zagrlila je Frensis i čvrsto je stegla. Ostale su tako neko vreme, a Frensis se trudila da ne zaplače.

Kad njena ćerka nije kritikovala baš svaki detalj njenog izgleda, smeha, izbora reči, mišljenja, samog njenog postojanja – bila je divno ljudsko biće.

Frensis im je na brzinu spremila doručak, ovsenu kašu i voće, pa su se preselile u dnevnu sobu i zavalile na trosed. Frensis je

otvorila laptop da pozovu Maksa preko *Zuma*. U Sidneju je bilo oko ponoći, ali Maks je četvrtkom radio dokasno, pa bi ga uvek uhvatile u sitne sate, pre nego što ode na spavanje. „Molim te, Dejzi“, rekla je pre nego što je pritisnula start, „hajde da mu ovo još ne ispričamo.“

„On više nije dete, mama.“

„Znam.“ *Ali on je i dalje moj mali dečak.*

Dejzi je uzdahnula. „Dobro.“

Frensis je pustila Maksa iz virtuelne čekaonice. Čim se njegovo preplanulo lice pojavilo na ekranu, prasnuo je u smeh. „Mama, svaka čast! Znao sam da si opasna, ali – bila si kao Žena Halk!“

„Kako...“

„Bejli mi je poslala snimak. I Arpad. I Vidžaj.“ Troje Maksovih najboljih prijatelja iz Vankuvera. „Takođe trenduješ na društvenim mrežama. Heštog *KnjiževnicaPrsla*. Postala si slavna.“

„Misliš ozloglašena“, rekla je Dejzi otvarajući jednu od svojih mnogobrojnih aplikacija. Ona i Maks naizmenično su čitali komentare:

Ja sam penzionisani učitelj i želeo sam isto da uradim milion puta tokom karijere. Ali znate šta: nikad nisam to uradio.

Deca danas nemaju nimalo poštovanja prema autoritetima, dobio je šta je zaslužio.

#VratiteTelesnoKažnjavanje

Uf, izgleda da ću morati da bacim u đubre sve svoje knjige o Fibi Neznanoj.

Ja OBOŽAVAM trilogiju Fibi Neznana. Je li može Frensis Partridž i dalje da bude moja problematična omiljena autorka?

Ha-ha opasna matorka!

To se zove nejednak odnos moći i ta ludača je potpuno zloupotrebila svoje privilegije.

#BesramneBelačkePrivilegije

Ne zanima me šta je to dete uradilo, nije zaslužilo da ga fizički zlostavlja ta privilegovana starica.

#BesramneBelačkePrivilegije

„Taj hešteg o belaćkim privilegijama baš trenduje...“, zastila je Dejzi.

„Dobro, dobro, sad je stvarno dosta“, prekinula ju je Frensis, pitajući se šta o njoj govori činjenica da ju je od svega najviše pogodila reč *starica*. „Drago mi je što možete malo da se zabavite na moj račun.“

Maks se uozbiljio. „Mama, biće sve u redu. Ozbiljno. Za nekoliko dana svi će preći na sledeću senzaciju.“

Kako je on divan, pomislila je Frensis. Maks je oduvek bio nežan, veseo dečak, umeo je da toleriše ljude i da im prašta, lako se za njih vezivao. Njegovo dobro raspoloženje bilo je zarazno. Dok je Dejzi već sa dve godine usavršila namrgođenu grimasu, Maks je usavršio osmeh od uva do uva. Retko je gubio živce, čak i kao tinejdžer; jednostavno je genetski bio opušten, tip za koga je čaša uvek dopola puna. Umeo je da joj popravi raspoloženje i na trenutak se osetila malo bolje.

Sve dok je Dejzi nije naglo vratila u stvarnost.

„Možda će ljudi preći na nešto drugo, ali naša majka i dalje može da završi s krivičnom prijavom. Postaćete parija u svetu književnosti za decu.“

Frensis je duboko udahnula. Kafa joj je već prošla kroz sistem i očajnički joj se išlo u ve-ce. „Ispricajte se vas dvoje. Vraćam se odmah.“

Gospodin Pikls ju je kao i uvek ispratio u kupatilo pa je sedeo gledajući je dok obavlja svoje potrebe. S godinama su prihvatili tu njegovu uznemiravajuću naviku.